

35. 1670, 48
I. N. S. S. T.
DISPUTATIO JURIDICA
DE
SUCCESSIONE
CONVENTIONALI,

EX
Jure Civili, Canonico, Feudali & Saxonico depromta,

Quam
AUCTORITATE
MAGNIFICI JCTORUM ORDINIS
IN ILLUSTRISALANA,
PRÆSIDE

DN. JOHANNE STRAUCHIO,
MAGNI NOMINIS JCTO, SERENISSIMORUM
SAXONIÆ DUCUM, NEC NON CELSISSIMI PRINCIPIS, DN.
FERDINANDI ALBERTI, DUCIS BRUNSVICENSIS ET LUNEBUR-
GENSIS &c. CONSILIARIO, FACULTATIS JURIDICÆ SENIORE,
EJUSQUE UT ET SUPREMI DUCUM SAXONIÆ JUDICII ET
SCABINATUS ASSESSORE GRAVISSIMO &c.

DN. PATRONO, FAUTORE AC PRAECEPTORE SUO OMNI
HONORIS CULTU DEVENERANDO,

PUBLICÆ ERUDITORUM DISCUSSIONI EXPONIT
JOHAN. CASP. Rauffmann / SCHWARTZBURGENSIS,
AUCTOR ET RESPONDENS.

Ad diem Septembr. Anni 1670.
HORIS LOCOQUE CONSUETIS.

JENÆ, Literis WERTHERIANIS.

DISPUTATIO JURIDICA

SUCCESSIO IN CONVEN- TIONALI

AVCTORITATE
MAGISTRI
ALBERTI

DR. JOHANNIS STRAUSS

AVCTORITATE
MAGISTRI
ALBERTI

DR. JOHANNIS STRAUSS

AVCTORITATE
MAGISTRI
ALBERTI

I. N. S. S. T.

Um plerique tractationem alijus materiae suscipientes, aut de ejus utilitate & dignitate declamare, aut de ratione ordinis, seu methodi, praefari soleant; Ego quoque, ne illotis quasi manibus solennem hanc de successione conventionali materiam aggredi videar, paucis, qua ratione in declaranda ea versaturus sim, omisa ejus commendatione, cujus utilitas quotidiana & frequens est, ac se ipsam ostendit, cum etiam solacibus illustrari non debeat, *c. si omnia. 7. caus. 6. qu. 1.* dicam. Verissimum enim est illud Baldi, *in tractatu Schismatis*; quod ordo sit modus agendi, sine quo nihil recte agitur: & ea quae ordinariè traduntur, non solum facilia & perspicua redduntur, quo dilucidius intelligantur, ut dicitur *in L. 1. ff. de doli except.* sed etiam facilius memoriae, (quae alias labilis est, *l. peregrè 44. ff. de acquir. poss.*) inhaerent. Et glossator inquit *in § igitur. sub verb. Eadem. proem. Insti.* Ordinem seu divisionem materiae, animum legentis incitare, mentem intelligentis praeparare, & memoriam artificiosè reformare, praesertim quando materiae late patent & diffuse tradita sunt; sicuti etiam de hac materiae proposita varia & diversa jura reperiuntur. Quare ut ea rectè intelligantur, & materiae proposita dilucidior & facilius reddatur, hinc ea procedam methodò, ut hanc dissertationem meam in quinque dispecam capita, & quidem in I. praemittam pauca de
A 2 ejus

ejus Etymologiâ, Homonymiâ, Synonymiâ, Definitione ac Divisione. In II. agam de successione conventionali, Jure Civili licita, an illicita, & quatenus licita sit? In III. quatenus Jus Canonicum concedat? In IV. tradam Juris Feudalis de hac materiâ sententiam, ac in V. & ultimo, quid de hac Jus Saxonum statuat? addam. Te verò, æterne Deus, per quem omnes nostræ actiones ad bonum tendunt finem, supplex veneror, velis manum & mentem ita dirigere, ut veritas illuminetur, & in nominis tui gloriam propagetur!

C A P. I.

DE

Etymologiâ, Homonymiâ, Synonymiâ, Definitione ac Divisione.

§. 1.

Quod ipsa vis ac substantia rerum ex proprietate nominum investigetur, testatur Faber *in ration. de Just. & Jur. lit. 6.* Item Jctorum Princeps Ulpianus, *in l. 1. pr. ff. de J. & J.* Præterea vera cujuscunque disciplinæ etiam hæc sit ratio atque ordo, ut à scientiâ verborum initium fiat, quippe quæ rei propositæ vim demonstrat, ab omni ambiguitate liberat, ac rem non medioeriter illustrat. Coraf. *ad L. 1. ff. de J. & J. Gædd. ad rubr. Tit. ff. de V. S.* Quorum & ego vestigia legens, dissertationis hujus vestibulum, brevem vocabulorum *Successionis conventionalis* explicationem esse volui.

§. 2.

§. 2. Quantum ad Etymologiam seu derivatio- Etymolo-
nem vocabulorum primò attinet, in eà dilucidandà, ut gia.
diu moremur, operæ pretium haut erit, præsertim cum
cuivis obvium sit, quòd originem trahat *successio*, à verbo
succedere, succedere autem à præpositione *sub* & *cedere*,
quasi dicas *subcedere*, mutato b. in c. euphonias gratià;
sicuti etiam in *succumbo* & aliis fit. Rationem eupho-
nias nobis dat Voss. *libr. ult. part. orat. c. 1. §. 11. Conve-*
nire autem, unde *conventionalis*, est à præpositione inse-
parabili *con* & *venire*, quasi simul venire cum aliis in
unum locum. Vide Calvinum & alios Lexicographos,
quos apud invenire est.

§. 3. Venit nunc recto ordine consideranda vocabulo- Homony-
rum horum Homonymia, & quidem *successionis*. *Succe-* mia.
dere autem multifariam accipitur. Interdum (1.) præ-
sperum, quandoque etiam minus felicem eventum signi-
ficat; sic omnia ex sententia succedere dicuntur. (2.)
Interdum succedere est in locum alterius rei venire, vel
subductà priori re, locum hujus ingredi & explere, quâ
significatione ad omnes res accommodari potest. (3.) Ali-
quando succedere ad personas solummodo refertur. Est
autem successio personarum, cum priore personâ remo-
tâ & subductâ, in locum ejus alia surrogatur. *Vid. l. 10. pr.*
ff. de off. proc. l. 56. de Legat. 2. l. 49. in fin. de judic. (4.) In
successione hereditatis, vel bonorum possessionis succe-
dere dicitur, cum is, qui inferiorem & remotiorem lo-
cum tenet, in viciniorem & superiorem locum ascendit,
l. 28. §. filius ff. de lib. & posth. l. 29. §. videndum. eod. l.
13. pr. ff. de Injusto rupto & irr. test. (5.) Quandoque suc-
cessio ad res pertinet, cum quis respectu personæ, in re
aliquâ succedit *l. 3. ff. quæ res pign. l. 4. ff. de magistr. conv.*
l. 6. ff. de jure fisci. (6.) Usitatus autem & frequentius re-

rum successio in jure nostro ad acquisitionem refertur, vel universi Juris, quod defunctus habuit, vel rei alicujus singularis. Et hac ultimâ significatione sumitur *successio* in hac nostrâ materiâ. De Homonymia *Conventionalis* seu *convenire*, nunc paucis etiam videamus. (1.) autem *convenire* sumitur pro in jus vocare. *l. 45. ff. de rei vind. l. 7. C. de prescript.* (2.) *Convenire* in matrimonium dicitur mulier, quæ nubit. *Papinian. l. 121. §. 1 ff. de V. O.* (3.) *Convenire* propriè est debitorem appellare. *Cajus l. 41. ff. de hered. pet.* Si quò tempore *conveniebatur* possessor hereditatis, pauciores res possidebat. (4.) Sumitur pro eò, quod pacto firmatum est. *l. tale pactum. §. qui provocavit. ff. de pact.* Et hæc significatio est hujus loci.

Synonymia.

§. 4. Successioni autem *conventionali* æquivalet *pactitia* institutio, item *irregularis* successio. Nonnulli etiam *anomalam*, quandoque *anormalam* successionem & *extraordinariam* appellant. Vid. *Magnif. Dn. Struv. Exercit. 38. n. 46.*

Definitio.

§. 5. *Definiunt* nonnulli *successionem conventionalem*, quod sit *singularis hereditatis* acquisitio, certâ *conventionem*, constituto *successori* delatæ. A *Saliceto* & *Jafone* hæc *successio* voluntas quædam *intestati* dicitur, quæ pacto declarata, ultimæ voluntatis, supremique *judicii* elogium suo modo æmulatur. *Arg. l. 5. verb. vice testamenti. C. de pact. conventis. l. 19. verb. vice postremi judicii. C. de pact.*

Divisio.

§. 6. *Cæterum* *successionis* hujus, locorum *consuetudine* & *paciscentium* arbitrio, varia omnino est, darique potest *figura*, cujus quatuor constituunt *species* aut *modos*, *Zasius*, *Borch. Gædd.* & alii, tres ex *l. fin. ff. de Leg. Pet. Greg. Tholof.* *Concinnius* *pacta* illa *successoria*, ad duo genera revocat *Magnif. Dn. Doctor Strauch, Præ-*

sec

tes & Mecœnas meus observant: *In dissert. ad univers.*
Jus Justin. diff. XII. §. 9. Quorum aliud dicit de succeden-
do, aliud de non succedendo, illud affirmans, hoc negans.

§. 7. Utrumque quidem hereditariæ acquisitioni
inservit, qui enim aliàs successorium communeque
genus *utrumque foret, & utrumque non foret* de utroque præ-
dicaretur? Ut requirit Arist. Top. 4. c. 3. Sed modus ac-
quirendi alius & diversus est; in illo immediatè expe-
ditur conferendo, in hoc mediatè non auferendo, remo-
tò separatòve eò, qui auferre, impedireque poterat ac-
quisitionem, quod dum attenditur, illud affirmatè, hoc
negatè, si non verbis, utique sensu proponitur, quâ ra-
tione quoad effectum principalem à se invicem nihil,
in cæteris multum differunt. Breviter igitur hisce con-
sideratis ad caput secundum progredior.

CAP. II.

DE

Jure Civili an hæc successio lici- ta, an illicita, & quatenus sit licita?

§. 1.

Juri Romano, consona & analoga est, hominis volunta-
te expressâ, testamento, aut præsumtâ, ab intestato de-
lata successio, & eâ mediante hereditas. *l. 1. in pr. ff. fam.*
ercisc. l. 1. ff. de hered. pet. §. fin. Instit. per quas pers. cuiq.
acquir. Accessit hisce modis successionum, invitâ Ju-
risprudentiâ Romanâ successio conventionalis. *l. pa-*
ctum is. C. de pact. l. 4. C. de inutil. stip. Quia illud resi-
stet bonis moribus, *l. licet C. de pactis. l. stipulatio 61. ff.*
de v. o. Continet deinde plerumque votum captandæ
mortis, ergò aliquam peccandi occasionem adfert, ut
di-

dicit Vasq. de success. progressu. l. 3. §. 28. n. 11. Ideoque peccati esse nutritiva, dixit Salic. ad l. pactum quod do. rali. C. de pact. & post eum Socin. Jun. conf. 44. n. 29. l. 2. Cacheranus decis. 100. n. 3. Et Hippol. Riminald. in conf. 164. n. 41. Item in l. Quidam §. 1. ff. de donat. Dicitur esse improbus, qui est sollicitus de hereditate viventis. Quia etiam hæc successio liberam testandi facultatem adimit, l. pactum. & d. l. licet. C. de pact. l. hereditas. C. de pact. conv. quæ tamen juris est publici, l. 3. ff. quæ rest. fac. poss. Neque ideo in privatorum commercio. l. jus publicum ff. de pact. Ergo sive de succedendo, sive de non succedendo pactum fuerit cum eo, de cujus hereditate agitur, pactum nullius erit momenti. Magnif. Dn. D. Strauch. d. loc. & d. diff. XII. §. 9. Quin imò odiosa & improba prorsus illa pactio. l. fin. C. de pact. l. 2. §. 2. in fin. ff. de vulg. & pup. subst. pœnæque obnoxia, quia pacifcenti etiam debita, quasi indigno, aufertur propterea hereditas, l. 2. §. fin. ff. de his quæ ut indign. auf. l. 30. ff. de donat. Adeoque nec juramento firmetur. l. non dubium C. de leg. Etiam neque statuto aut consuetudine firmari posse contendunt DD. in cap. quamvis de pact. in 6. & in l. stipulatio hoc modo concept. ff. de V. O. Et in l. fin. C. de pact.

§. 2. Quod autem plurimi DD. nec statuto aut consuetudine hujusmodi pacto robur adjici posse statuunt, Germanorum & Gallorum moribus, plurimumve civitatum statutis, jamdudum refutatam autumo. Vera enim & princeps ratio prohibitionis hujusmodi pactitiæ successione, cum à præscripto potissimum legis civilis dependeat, quæ testamento, non etiam pactis hereditatem dari decernit, d. l. 5. C. de pact. conv. l. 120. l. 130. ff. de V. S. consequens est, Romano quod jure constitutum, alio posse jure legeque municipali aut consuetudi-

tudine subverti, §. *sed naturalia* 11. *Instit. de J. N. G. & C. Nov. Leon. 19.* Quemadmodum ipsum etiam jus civile pacto commilitonibus mutuam successionem deferri concessit. *l. licet. 19. C. de pact.* Unde liquet gentium contra jus bonosque mores naturales nihil committi, pactione si quis alteri jus suum vel hereditatem suam conferat; qui enim quod naturalis ratio apud omnes constituit, à militantibus non custodiretur? *pr. & d. §. 11. inst. de J. N. G. & C. l. 41. §. 1. ff. de test. milit.* Quam sententiam pluribus aliis fundamentis nervosè tuetur Harpprecht, *tract. de success. ab intest. in pr. n. 27. & seqq.* Eandemque amplectitur. Magnif. Dn. Struv. *Exercit. 38. sb. 46.* Item Treutl. *Disp. de pact. Th. 8.*

§. 3. Inveniuntur etiam alii casus, in quibus pactum hoc etiam valet, ut in mutuo & vicissitudinario pacto, puta si inter duos vel plures conventum sit, ut alterutro mortuo sine liberis, ad superstitem bona perveniant, tale pactum valet ex eà ratione, quia mutuum & reciprocum est, tollens sinistram illam suspicionem desiderandi mortem alterius, *Gail. l. 2. obs. 126. n. 2. Salicet. l. ult. n. 3. & seqq. C. de pact.* Jason. *in L. stipulatio hoc modo concepta, 61. ff. de V. O. n. 19.* Ampliationem hanc addit *Gail. d. l. n. 4.* quod pacta vicissitudinaria de succedendo in vim donationis valeant, ut neque traditione, neque insinuatione opus sit, gloss. approbata *in l. licet C. de pact. in verbo: mortis.* Oldrad. *conf. 130. n. 14.* Boër. *decis. 355. n. 4.* Quid? quod pacta hæc tam firma sint, ut revocari nequeant, ne ob ingratitudinem quidem, quia vim permutationis habent, ideoque magis venditioni, quam donationi comparantur, & in iis incertitudinis ratio, dubiusque eventus consideratur. gloss. *in l. quod autem §. si vir. & uxor. ff. de donat. inter vir. & uxor. in*

B

verb.

verb. donationum. Oldrad. d. conf. 139. Boër. d. decis. 355.
Et ratione incertitudinis licitum foret, quod aliàs in
casu certo illicitum foret. text. in l. ea pact. C. de usuris.
gloss. ibid. in verb. conducta; text. in l. si ea lege, & in l.
oleo C. eod. tit.

§. 4. In p. h. h. g. r. s.

§. 4. Sic etiam in multis Germaniæ locis moris
non insolentis est, conjuges tabulis dotalibus sibi de
mutuâ & reciproâ successione, alterutro sine liberis
mortuo, prospicere. Ubi cum primis inquirendum an
ejusmodi conventio vicissitudinaria successione fiat
promissione per stipulationem, causa donationis inter
vivos, an vero simplici promissione per pactum de suc-
cessione reciproca? Primo casu valet promissio; quia
non est pactum futuræ successione, ut dixi, sed obli-
gatio descendens ex contractu de presenti inter vivos
celebrato, licet effectum post mortem sortiatur, ideoque
valet & tenet irrevocabiliter. Curt. Junior. conf. 81. n. 3.
Jafon. in d. l. stipulatio hoc modo concepta, n. 19. Boër. de-
cis. 358. n. 2. Ergo bona talia in pactum deducta, statim
ex obligatione, & ex causâ donationis inter vivos de-
bentur, sed exactio ob conditionem appositam, ad tem-
pus mortis differtur & suspenditur. Hinc est, quod do-
nationes & pacta reciproca inter conjuges, statim con-
stante adhuc matrimonio valeant: puta quod alterutro
conjugum mortuo, superstes, liberis non extantibus,
defuncto conjugi succedat; sicut quotidie in pactis do-
talibus hujusmodi conventiones fieri consueverunt, quæ
de jure validæ & firmæ sunt, per text. in l. quod autem. §.
si vir. & uxor. ff. de donat. inter vir. & uxor. Bald. in l.
si pater puella. n. 2. C. de inoff. test. Salicet. ibid. n. 1. Ol-
drad. conf. 139. per tot. Et hoc sine ullo personarum di-
scri-

scrimine procedit etiam inter ignobiles & rusticos. Boër.
d. decis. 358.

S. 5. Secundo casu, quando nimirum simplici tantum promissione pactum de successione reciprocum fit, E.g. quando duo, pluresve invicem paciscantur, ut alter alteri, deficientibus liberis, succedat, talis fraternitas & societas, tanquam pactum futurae successionis inter privatos atque ignobiles, (quid de nobilibus atque illustribus sit dicendum, videre in capite quarto licet) utroque jure prohibita est, ut notant DD. in c. *quavis. de pact. in 6. & in l. stipulatio hoc modo concepta. ff. de V. O. & in l. fin. C. de pact.* Gail. l. 2. obs. 126. n. 7. Et ex hoc casu oritur fraternitas, quam nonnulli privati contrahunt, quando conveniunt, de se tractando ut fratres, eamque conventionem juramento confirmant, Jason in l. *quidam cum filium. n. 5. vers. item istam legem. ff. de V. O. Alexand. in l. si pater tuus n. 5. C. de hered. Inst.* Ex quo societas jus quoddam confraternitatis infert, l. 63 in pr. ff. *pro soc. Zab. vol. 2. cons. 1. n. 6.* Quâ ex conventionem fratres dicuntur jurati, *geschworne Brüder* fraternitate hac non raro per mutuam computationem inita & adscitâ, quæ licet effectu suo haud destituatur, arg. l. *nemo dubitat. §. qui fratres ff. de hered. Inst.* Alber. Gent. l. 3. *de jure belli. c. 18.* Alexand. *cons. 141.* Reverâ tamen fratres non facit, adeoque quoad successionem ab intestato parum momenti habet. l. 7. C. *de hered. Inst.* l. *jura sanguinis ff. de R. I. L. jus autem agnationis ff. de pact.* Andr. Gail. d. obs. 126. n. 7. Alexand. *cons. 28. n. 5. vol. 3. incip. ponderatis verbis.* Boër. *decis. 355.* Quare nec querelam infert inofficiosi testamenti eo casu, quo in linea transversali aliâs querelæ huic inter fratres locus est, quippe quæ in successionis jure est fundata. l. *fratres. l. sorores. 27. C. de inoff. test.* Rick. de

Geschworne Brüder.

unione prol. c. 6. n. 46. & seqq. Nec etiam attingit eam
sanctio juris Saxonici, wenn sich das Erbe verbrüderet oder
verschwöret. Landr. l. 1. art. 1. & Gloss. Weichbild. art. 63.
n. 6. Quo id juris introductum, ut non extantibus in li-
neâ collateralis fratribus & sororibus, proximiores succe-
dant consanguinei Gloss. art. 27. Landr. & art. 36. Weich-
bild.

§. 6. Minorum gentium etiam qui sunt, non ra-
ro pactum ineunt unionis seu pariationis prolium, dis
Einfindschafft/ quo parentes ad alia vota anhelantes, se-
cundum provinciæ eujusque statuta, coram ordinario
magistratu, cognatorum, eorumve, quorum interest, as-
sensu explorato, de hereditate suâ, inter diversi matri-
monii liberos communicanda, solenniter paciscuntur.
Jacob. Rickius & Musc. *sing. sr. de un. prol.* Hujusmodi
uniones prolium passim in Germaniâ, aliisque provinci-
is, consuetudine receptas, vel statuto comprobatas esse,
testatur Gail. l. 2. *obs. 125. n. 1.* Requisita ad hunc contra-
ctum necessaria, vid. ap. nom. Gail. d. l. n. 5. ubi num. 6.
addit, quod hisce solennitatibus ex forma statuti concur-
rentibus, dubitandum non esset, hujusmodi unionis
contractum, etiam de jure communi, ad exemplum
adoptionis vel arrogationis subsistere, atque in Camera
comprobatum & receptum esse. Solennia ac formulas
unionis recensent Philip. Meist. & Joh. Rud. Sattler, *suus
in thes. notar.*

§. 7. Item valet pactum hoc successorium, si quis
jus succedendi sibi competens paciscendo, protestando,
vel stipulando conservavit, aut reservavit. Pruckm. *conf.*
9. n. 112. vol. 2. Ernest. Cothm. *conf. 8. n. 38. & seqq. vol. 1.*
Berlich. *part. 3. concl. 41. n. 27.* Iterum valet, si pactum de
futurâ successione non principaliter, sed tantum accesso-
riè

riè factum fuerit. Pruckm. d. conf. 9. n. 142. ibi: *Ostendè certè quoque juris est. vol. 2. Ernest. Cothm. d. conf. 8. n. 107. & seqq. vol. 1. Schrader. conf. 19. incip. cum veritas. n. 19. vers. Et comprobatur ex eò. vol. 1. Berlich. d. l. n. 28.* Conceditur hoc etiam in pacto successione particulari, sive conventionione super quibusdam rebus post mortem relinquendis; nam tale pactum valet ex eà ratione, quia in residuo superest liberum testandi arbitrium. Gail. l. 2. obs. 127. n. 8. Berlich. d. l. n. 30. Et hanc decisionem evangelicam esse testatur Jason, in l. stipulatio hoc modo concepta, n. 19. Accedit quod jure speciali pactum de succedendo inter milites valeat. l. 19. C. de pact. Hott. 1. conf. 72. n. 33.

§. 8. Videamus nunc, an valeat pactum, ubi is, de cujus hereditate tractatur, & de cujus successione agitur, paciscentibus applaudit, & adstipulatur; Cujus ob consensum formidine insidiarum necisque sublata, conventionem illam civile jus recipit, l. fin. vers. nisi ipse. C. de pact. Pruckm. conf. 9. n. 114. vol. 2. Ernest. Cothm. conf. 8. n. 101. & seqq. vol. 1. Berlich. d. l. n. 26. Neque contra rationem Juris est, secus ac opinatur Hottom. à Justiniano Imperatore illa promulgata constitutio, cum quod ejus dispositio nec anterioribus legibus & constitutionibus incognita fuerit prorsus, licet à Justin. clarius introducta; tum maximè, quod si forsàn consentiens *ex ignorantia nans* stimuletur, suum valeat suffragium testando revocare. d. l. fin. C. de pact.

§. 9. Non præjudicii aliquid aut detrimenti hoc pactionis genere aliis heredibus adfertur; nec enim absolute jus aliquod acquirenda hereditatis suæ, contrahentibus consentiendo largitur tertius, nec sibi metipsi testandi adimit libertatem. Sed si qua paciscentibus

spes fixa constet, obventuræ hereditatis à consentiente, eoque, voluntate non immutatâ, mortuô, ad paciscentes sperato jure hereditas devolvatur, pactum conventionum efficit, ut delata uni hereditas, juxta legem conventionis alteri restituatur. Unde videri forsan poterit, conventionem hanc, in casum concipi delatæ agnitæque hereditatis, proindeque eum in casum, qui juri civili non adversatur, nimirum cui debetur naturali aut civili ratione hereditas, eidem acquiritur primum, ab eo postea, in alterum Lege virtuteque pactiois firmatæ derivatur, sola odiosa est, de nece tertii, improbi voti præsumta suspicio, quæ ubi ejus assensu profligatur, nihil præter juris rationem, nihil injustum proponitur noxiumve. A. Fab. dec. 12. & err. 4. & s.

§. 10. Quæstio hic est, quo temporis momento consensum tertii intervenire oporteat? Sanè satius est tutiusve, vel ante, vel statim in principio, ipsoque conventionis negotio accessisse. arg. l. si quis mihi. 25. §. jussim. 4. ff. de acquirenda hered. Imò consultissimum expressam tertium interponere ad stipulationem, testibusque attestari, cautelam quam suggerunt Everh. Jun. & Cagnol.

§. 11. Neque tamen, si ex intervallo, ratificatio consentientis insequatur, nihil omninò agi, cum Musc. de success. anomal. m. 1. class. 1. concl. 3. n. 70. censeo, sed ex æquo potius & bono posse pactum illud propugnari, quando hæc auctoritas nulla, sed consensus solummodo tertii requiratur, d. l. fin. C. de pact. verb. voluntatem suam accommodaverit. Consensus autem, non actus propriæ aut solennitatis pars aliqua perhibetur, at ejus duntaxat, quod gestum est, confirmatio, ideoque ratihabitione hodiè potissimum, non minus ac mandato expeditur. l. fin. C. ad

C. ad SC. Macedon. l. 25. C. de donat. inter vir. & uxor. l. semper 60. de R. J. Nec adsertionem hanc, infringunt verba d. l. fin. sciente & jubente: accipienda siquidem οὐκ ὀνόμας, non raro siquidem nostris in LL. (jubere) simplicem denotat præstare consensum aut permissionem, d. l. fin. in pr. C. ad SC. Maced. pr. Inst. de nupt. verb. consensum. verb. jussus parentis. Addita l. s. verb. cognitis nuptiis non contradixit. C. de nupt. l. 29. §. 3. verb. jussu principis. ff. de inoff. test. junctâ l. mulierem. s. verb. fin. permittimus. C. de adopt. Non obstat. l. 29. ff. de R. J. Quod ab initio vitiosum est, non potest tractu temporis convalescere. Lex enim hæc ita limitatur, quod res quæ ab initio vitiosa fuit, tractu temporis robur sumat, si impedimentum cesset, & nova causa superveniat, quæ actum confirmet, ut in hoc casu sit; hic enim impedimentum, nempe dissensus, qui prius obstabat, cessat, & nova supervenit causa, ratificatio sc. consentientis, quæ actum confirmat.

§. 12. Quod si etiam paciscentes de hominis planè incerti hereditate aliquando obventurâ convenient, quia periculi inde nihil damnive alicui impendet, obtinere pactum ex doctrinâ Accursii & Br. communiter receptum, arg. l. 3. §. 2. pro socio. l. 11. ff. de hered. vel act. vend. prospiciendum tamen judicanti, numquid contractantes forsân de certâ quadam tacitè designatâ hereditate, datâ operâ in fraudem legis generaliter pacti fuerint, ut fraude detectâ, tanquam indignis ablata hereditas nihilominus fisco applicetur. l. 30. ff. de donat. l. 2. §. fin. ff. de his, quæ ut indign. Non igitur licet tacitè deviventis hereditate pacisci. Nonnulli quidem hanc sententiam infringere volunt, dicentes, id licere, per l. 132. ff. de V. O. cum expressa noceant, non expressa non noceant.

ceant. Sed cum id, quod unâ viâ prohibitum est, alterâ admitti non debeat, neque tacitè fieri possit, quod expressè non licet, quoties eadem est prohibitionis ratio, in tacito, quam in expresso. *Abb. in c. dilectis 2. extr. de prebend.* Cum itaque hic eadem sit ratio taciti ac expressi, magis est, ut nec tacitè de viventis hereditate liceat pacisci.

§. 13. Propositâ disciplinâ pacti affirmantis de successione consequendâ, deinceps alterum genus negatum de successione refutandâ exequamur. Hujus autem pacti causa efficiens homo est, viventis hereditati renunciâns; Feminam quidem renunciare posse, Pontifex Bonifac. rescripsit *d. c. quamvis de pact. in 6.* De viro sive filio, quo minus idem asserere non possim, verâ & solidam causam nullam video. Pontifex filia duntaxat mentionem facit, ob contingentiam facti, & speciem propositam quæstionis, ut etiam appositè verbis iisdem, *d. c. quamvis; lege. pactum 3. c. de collat.* opponeretur, ratio Juris & decisionis canonicæ, deprompta ex sanctimonîâ & autoritate jurisjurandi, quod quemque servare decet, ni vergat in dispendium æternæ salutis, & alterius detrimentum. *d. c. quamvis. c. cum. contingat. ext. de jurejur.*

§. 14. Filiarum quidem, quæ suæ familiæ finis, & alienæ caput & principium sunt, *l. 195. §. fin. & l. seq. §. 1. ff. de v. s.* frequentius habentur renunciaciones, ut stirpis avitæ splendor & amplitudo, retentis in familiâ bonis, jugiter conservetur. Verum eâdem de causâ, interdum frater fratri, majori minor, renunciat, religionem ingressus, aut suâ fortunâ doctrinâque fretus, locupletem se satis æstimans, ne plurimas in partes, adæquato successions jure, scissa abreptaque paterna hereditas,
ita

ita rarefcatur & attenuetur, ut vix ulli ufui fit & emolumento.

§. 15. Refutat quisque hereditatem fibi acquirendam vel ipfi hereditatis domino, vel, cujus intereft, alteri; utrôque modò pactum hoc fucceffionis amittendæ, jure civili reprobari, nec fucceffionis confuetum jus convellere, ftatuo *ex l. 3. C. de collat. l. fin. ff. de fuis & leg. hered. l. 94. ff. de acquir. vel amitt. hered. l. 35. §. 1. C. de inoff. Teft.*

§. 16. Pactum quoque de non fuccedendo, ne tum quidem fubfiftit jure civili, cum is, de cujus hereditate agitur, voluntatem fuam interponit, aut ipfemet ftipulatur, quod arguit luculenter *l. fin. ff. de fuis & leg. hered. l. pactum 3. C. de collat.* Neque lex *fin. C. de pact.* ullam illis oppem pollicetur; tota enim refertur ad pactum de fuccedendo, uti edifferunt verba legis: Pacta inter eos inita funt *pro adventurâ hereditate*; & ratio hypothefeos id omnino efflagitat, pactio fiquidem *d. l. fin.* in cafum & conditionem concepta hereditatis delata, eoque modò juffa legitimâve ferie fucceffionem proponens, quæ mediâtè à competente herede ad pactitium proficifcitur, fatisfacit requifitis, & rationi juris civilis, at de non fuccedendo, placida conventio, dum immediatè & omnimodò, exclusò remotòque pacifcente, alteri deferre hereditatem allaborat, contra principia & rationem juris civilis celebratur. *d. l. fin. ff. de fuis & leg. hered. d. l. 3. C. de collat.*

§. 17. Quoniam hoc regulariter verum fit, fallit tamen etiam ratione confuetudinis, fi fit in loco, ubi facta eft renunciatio, quod valeat, quoniam tunc confuetudo talis fimiliter firmat & validat hujusmodi pactum, modo folennia & requifita fuerint obfervata, uti notat

C

& pro-

& probat hoc Bald. in l. de quibus. ff. de legit. hered. & in l. cum Archimedoram. C. ut in possess. Alexand. de Imola, & Jason. in l. pactum. C. de collat. Et præprimis in tali casu, quando cum renunciacione & pacto de non succedendo, est tantum datum, quod sufficit, & quod se ad legitimam extendit, ex hereditate renuncianti debitam, ut si data fuerit filiæ ampla dos, quoniam tunc valet dictum pactum, per l. 1. §. si parens ff. si à parent. quis fuer. manum. & norant & probant hoc Bart. & Bald. in d. l. fin. C. de pact. Alex. de Imola in alleg. l. pactum. C. de collat. & in l. stipulatio hoc modo. ff. de V. O.

§. 18. Subjectum renunciacionis hujus est hereditas, successione legitimâ aliquando obventura, eaque delata. Non enim hujusmodi renunciatio vires habet, quando non deferitur renuncianti hereditas, quippe quem casum deferendæ hereditatis renunciatio respicit: Unde liberi, non obstante matris, quæ ante patrem mortua, avo ex propriâ personâ succedunt, etiamsi mater pro se suisque liberis vel heredibus renunciaverit. H. Pist. p. 4. q. 7. Dn. Carpz. 3. c. 35. d. 11. 12. 13. Dn. Richt. de cis. 69. n. 28.

§. 19. Neque etiam excluditur renuncians amplius, si illi, in quorum favorem & commodum renunciatio facta est, decesserint, vel aliàs cesset causa, ob quam renunciatum est. Sic fratribus vivo patre mortuis, non obstante renunciacione, succedit filia patri. Gail. 2. obs. 148. n. 10. Musc. de success. conv. concl. 6. lit. e. & seqq. Nec filius filiaque, si renunciaverit hereditati paternæ, à fratris hereditate arcetur, licet in hac non nisi bona patris ante defuncti reperiantur. Gail. 2. obs. 148. n. 12. H. Pist. 4. qu. 6. n. 63. Porro non spectat ejusmodi renunciatio ad ea, quæ filio testamento, vel legato aut donatione mor-

mortis causa, cum quo is de non succedendo convenit, pater reliquit, quia pactum & juramentum, si ad id fuerit requisitum & præstitum, per testamentum superveniens, remissum intelliguntur. Myns. 2. *obs.* 7. n. 5. Gail. 2. *obs.* 148. n. 11. etsi expressè & luccessioni ex testamento & ab intestato renunciatum fuerit. Treutl. *Diss. acad.* 1b. 8. *lit.* c.

§. 20. Certam quandam hereditatis partem tantum, aut bonorum speciem nonnunquam renuncians remittit, cautelâ forsan admonitâ Baldi, ne effusô nimis sermone temerè quis renunciaret, hoc etiam in casu necesse est, ut omnia iudex accuratissimè accipiat, sedulusque, quid, quâque appellatione contineatur, indaget. Verbi causa, bonis immobilibus resutatis, an renunciatum videatur annuis redditibus? *A. l. 14. in pr. C. de SS. Eccles. pecuniæ ad emtionem destinatæ?* *N. l. 17. §. fin. l. 18. §. 1. ff. de act. emt.* Partibus metallicis? (*Ructus*) *A. Nov. Elect. Sax. p. 3. c. 25.* earundemque fructibus? (*Musbeuth*) *N. d. const. 25. §. 1. Inst. de usufr. l. uxori 24. ff. de usu & usufr. leg.* Mercibus in tabernis venalibus, auctiori recepto precio subinde permutandis? Was in einen Handel oder Gewerh eines Kauffmanns verfirbet. *A. l. 34. pr. ff. de pignor. l. 76. ff. de judic.* & quæ hujus generis sunt sexcenta alia.

§. 21. Alius hic sequitur nunc casus: Filia ut plurimum nubens, adhibito, cujus interest sponsi sui suffragio, renunciat; quod si vero proci tantum, ut eo forsan promptius filiam sibi eblandiatur, renunciaturam uxorem suam, socero promiserit, illa vero nupta, bonâ fide, frustra instigante viro, remittere hereditatem detrectet, neque patri filia, quæ non consensit, *l. 1. l. si unus. 27. §. in fin. ff. de pact.* neque locero gener, quod alicnum factum pollicitus, obligatur. *l. 38. in pr. vers. nemo ff. de*

V. O. Nisi se effecturum, ut renunciet, aut eâ minus renunciantem, se tamen devinctum fore, caverit, quo utroque casu ad interesse soceræ, ejusque heredibus obstringetur. §. 3. *Inst. de inur. stip.* neque cum præstationis difficultas, non ex naturâ rerum resultans excusabit, quam perpendere præmeditarive fas erat & potuerat, avarum ut plurimum mulierum genus accuratius pensitans. l. 2. §. 2. l. 137. §. 4. ff. de *V. O.* Nec premit, quod nonnulli urgent ex l. fin. §. fin. ff. ad l. *Rhod. de jactu.* l. 2. §. 3. ff. si quis eant. in jud. sst. &c. erudite siquidem ita distinguunt, an impedimentum naturale sit, quod prohibeat, ut est hypothesis ad. ll. ideoque promissionem impossibilem, obligationem nullam efficiat, l. 135. l. 132. l. 135. ff. de *R. F.* an facultas solummodò dandi præstandive, debitorem remoretur, quod ad incommodum promissoris, non impedimentum stipulatoris referendum. *text. d. l. 137. §. 4. & s. ff. de V. O. l. si fidejussor. 7. §. 1. ff. qui satisd. cogantur.*

§. 22. Quapropter Joh. Sichard. ad l. 3. C. de collat. ex Odofred. doctrinâ, confidendum non arbitraret, studiosum honestam posse fraudem comminisci, cui parens, secundæ forsan conjugis amore irretitus, ni sua renunciet hereditati, studiorum sumtus suppeditare deneget, ut juramento quidem successionem paternam remittat, at nihilominus acceptis hujusmodi intumtisque expensis, patre defuncto ejus sibi vindicet arrogetve hereditatem, collatis duntaxat impensis, quas domi non consumsisset, præclare Cicero noster: fraus distringit, non dissolvit perjurium, nec sapientia, sed calliditas est, quæcunque à fide & iustitiâ removetur, perversè prudentiam imitata. *1. & 3. offic.*

§. 23. Renunciationem fieri constat voce vivâ, vel in scriptis, nec enim tacite renunciarum præsumimus

mus hereditati, quod mulier dotem sibi numeratam, professâ. Utrumque autem hoc pactum nuncupatum & scriptum, hâc variâ sorti formam, clausulas & cautelas, item pacta adjecta, quale est celebre & frequentissimum, hodiè pactum reversionis, sive regressus, non existentibus amplius masculis, hijs auff einen ledigen oder freyen Anfall/ wann keine männliche eheliche Leibs Erben mehr im Leben/ daß auff solchen Fall/ soll der Verzug den Schwestern und ihren Erben keinen Schaden fügen/ noch bringen/ in gleicher Weiß/ als ob sie gar und ganz nicht verziegen weren/ etc. Vid. Kellenbentz. de renunciat. success. qu. 18. & seqq. Certas quoque solennitates & requisita; Hæc omnia ingenio cum renunciantis, & voluntate utriusque pacifcentium, tum maximè curiarum & dicasteriorum stylo, Hehr. Breulzi, Saurii, Musculi, Kellenbentz, aliorumque Dd. & judiciorum formulâ renunciationum demonstrant.

CAP. III.

DE

Juris Canonici in hac materia, sententiâ.

§. I.

Quod hæc successio conventionalis sit iniuriosa & detestabilis, vivente adhuc possessore, sacro quoque ordini, testatur Canon. Apost. 2. qu. 1. e. accepimus. extr. de pact. c. 1. C. 1. qu. 3. Statim hic non incommodè jam dubitari potest, an pactum hoc successionis affirmativum vel negativum, si juramento fuerit firmatum, ex jure Pontificio robur aliquod accipiat? Quod primâ facie negandum videtur. Juramenti enim virtus in eo principaliter consistit, ut actum confirmet, extr. de

C 3

116

jurejur. c. non est contra. c. ita ego. c. tu malum, cap si peccatum. 22. quest. 1. Sed pactum hoc agit de successione futuris, & sic adhuc viventium, quorum nulla est, l. qui superstitis. 04. Et ibi Dd. ff. de acquir. hered. Unde cum non entis nullæ sint qualitates, l. ejus qui in provincia ff. si certum petatur. nec juramentum hac in parte subsistere, vel robur aliquod pactis his conferre poterit. Deinde cum etiam hoc pactum contineat plerumque votum captandæ mortis, ergo aliquam peccandi occasionem adferet, peccatique sit nutritiva, Salic. conf. 44. n. 29. l. 2. Cacheranus decis. 100. n. 3. Propterea cum juramentum ejusmodi conventiones minimè confirmet, cap. cum contingat. c. quamvis. c. quando. extr. de iurejur. id etiam in nullâ consideratione haberi poterit. Accedit quod prohibitio principalis, juramentum ut accessorium, robur aliquod habere nequeat. gl. in l. si patronus 3. §. patronum. in verb. Faviana. ff. si quid in fraudem patr. l. non dubium C. de legibus. Sublato enim principali, statim quoque corrumpitur accessorium l. 1. & 2. ff. de pec. leg. l. cum principalis. 130. ff. de R. I. Sic quod unâ viâ prohibitum est, aliâ permitti non debeat. l. cum quid una. de R. I. in sexto. l. scire oportet. §. 1. ff. de tutor. & curat. dat. ab his. l. fin. C. de usuris. Uno namque prohibito, omnia ea, per quæ ad illud pervenitur, interdicta habentur. l. eos. 26. in fin. C. de usur. c. praterea. extra de offic. jud. deleg.

§. 2. Hisce autem non obstantibus per juramentum pactum hoc posse confirmari verius est, idq; monstrat textus solennis in c. quamvis de pact. in 6. cujus verba hæc sunt: **Quamvis pactum patri factum à filiâ, dum nuptui tradebatur, ut dote contentâ, nullum ad bona paterna haberet regressum, impro-**

probet lex civilis; si tamen juramento non vi,
nec dolo præstito, firmatum fuerit ab eadem,
omnino servari debet: cum non vergat in
salutis æternæ dispendium, nec redundet in al-
terius præjudicium; Ex quibus manifestum est, non
solum renunciationis pactum, sed generaliter omnem
contractum sive actum, bonâ fide gestum, quatenus ani-
mæ salutem non lædit, nec etiam alterius præiudicium
concernit, licet lex civilis repugnet, nihilominus per
juramentum confirmari posse. Est enim juramenti
vinculum quam arctissimum, ejusque violatio non hu-
manam duntaxat fidem, quam fallere græve est, *l. 1. ff. de
const. pec. l. 1. ff. de pact. l. 20. ff. de transact.* sed & DEO
datam, concernit, quod est gravissimum, facit *c. de ho-
mine. 7. in fin. extr. de celebr. miss.* Unde ejusmodi ju-
ratae promissioni contravenientibus, non civilis modo,
sed divina expectanda etiam coercitio. *l. 1. in fin. C. de
summâ Trinit. & fide Cath. l. fin. ff. de crim. stell.* Quare
majores nostri, ut Cic. *l. 3. off.* scribit, nullum vinculum
ad adstringendam fidem jurejurando antiquius & præ-
stantius esse voluerunt. Ne ergo ejusmodi perjurii
reatum incurrant pacificentes, firmiter pactis hæc suc-
cessoribus juratis adstricti erunt.

§. 3. Ad argumentum primum respondeo, ne-
gando, quod prorsus nulla detur viventium successio,
modo omnes circumstantiæ & requisita ritè observata
fuerint; cum igitur non ens non sit, utique habebit sua
essentia, suasque qualitates, quæ illi robur aliquod ad-
diciunt. Ut hic est juramentum, renunciationi huic vel
pacto successorio omnino tanquam requisitum substan-
tiale adhibendum, communiter Dd. placuit, quod &
ver-

verba & scopus urgent *d.c. quamvis*. Ad secundum Resp. Votum captandæ mortis si fiat, hoc fieri per accidens, non per se, accidentia autem non tollunt rei essentiam, cum possint adesse & abesse citra ejus corruptionem. Loquitur ergo oppositum argumentum tantummodo de eo pacto, in quibus tale votum captandæ mortis adest, vel certò præsumendum. Cum autem hic sit dubium an votum tale adsit in paciscentibus, nec ne, & in dubio quilibet sit præsumendus bonus, etiam tale votum minimè simpliciter & sine aliis indicis est præsumendum. Non obstat quod tertio loco adductum est. Nam ea omnia tum demùm sibi locum vindicant, quando ad principale accessorie quid saltem venit, non etiam quando per accessorium principale quiddam constituitur & introducit, ut in hoc successionis pacto per juramentum evenit. Novam enim pacto conciliat formam, & consequenter novam obligationem, quæ à simplici pacto plane discordat, unde hujus prohibitio isti obesse nequit. Gail. l. 2. obs. 39. n. 10. & 25. Alex. conf. 4. n. 14. vol. 1. per leg. cum pater §. filius matrem. ff. de leg. 2. Et hæc de hac quæstione.

§. 4. Suboritur hinc alia, variè à Dd. agitata, quæstio, sicubi dispositio juris canonici in pactis successoris & in specie in renunciationibus exigit juramentum, num promissio solennis, bey jedes höchsten Ehren/Würden/wahren Worten/Leuen und Glauben/ an Nydesstat re. vim juramenti obineat? Affirmantium casta sequar, (etsi non ignorem, quot, quantisque adversa Phalanx dynastis instructa sit telisque premat. Everh. Speckhan. cent. 1. qv. 4) quod videam pontificem *in d.c. quamvis*, deposcere quidem juramentum, sed non certam aliquam & præcisam juramenti speciem & qualita-
tem,

tem, sed id religionis, quod pactionem roborare queat.
Promissio autem hæc juramentum quidem non est
corporale, implicite tamen & relate juramentum in-
fert, utrique etiam quoad observantiam contractus,
& remedia prohibenda recisoria, eadem vis & effica-
cia, jure juxta canonico. *l. ad aures, extr. de his, que
vi metus, c. pervenit extr. de fidejuss.* & moribus nostris,
ac curiarum placitis attributa. De summo imperii ju-
dicio probant Myns. *2. obs. 17.* Gail. *2. obs. 59.* Gum. *decis.
tam. 14. n. 31. & seqq.* quod alia tribunalia observare re-
fert Matth. Cöler. *de proc. execut. p. 1. c. 10. n. 246.* A. He-
ring. *de fidejuss. c. 77. n. 298.* Rauchb. *p. 2. g. 2.* Et hanc esse
communem testatur idem Alcia: *in l. si quis major. v.
advocato.* Et licet ibi distinguat inter simplicem sub
bona fide factam promissionem, & juramentum reve-
ra præstitum, tamen concedit quoad promissionis ob-
servationem, utraque paris esse efficacie, differre au-
tem quoad pœnam quæ non perinde incurratur fra-
ctione fidei, atque juramento. Quam distinctionem
sequitur Did. Covar. *in 1. part. comment. in l. quamvis
de pac. l. 6. §. 2. vers. nono ab eadem.* Felin. *in c. præterea,
n. 15. de sponsal.* Ex quo infert Feliens, quod nunquam
habeat locum pœna perjurii, nisi quando frangitur pro-
missio jurata, expresso verbo (JURO) ut fiat restrictio, in
pœnalibus, juxta *c. odia de R. I. in 6to.* cum similibus.
Quo pertinet, quod DEUS non faciat differentiam inter
simplicem loquelam, & inter juramentum: Quia, sicut
in juramento nullam convenit esse perfidiam, ira quo-
que in verbis nostris nullum debet esse mendacium,
quia utrumque, perjurium & mendacium, divini judi-
cii pœnâ damnatur, dicente scriptura: Os, quod men-
titur occidit animam. Quisquis ergo verum loquitur,

D

ju.

jurat, quia scriptum est, testis fidelis non mentietur. Ita lex *in c. juramenti. 22. qu. 5. Franc. Marc. qu. 456. n. 45. gloss. in c. pervenit, de fidejuss. & in c. penult. de jurejur.* Sed in hisce usus fori, & statuta cujuslibet loci sunt inspicienda.

§. 5. Cæterum, pactis hisce juramento firmatis, res integra est, nullumque amplius regressum paciscentes habent. Itaque si filia renunciaverit paternæ successioni, nullâ acceptâ dote, illam deinde petere haut poterit; servandum enim est juramentum, quod absq; dispendio salutis æternæ servari potest, neque vergit in alterius detrimentum, & neque vi neque dolo extortum est, ut verba *dictæ constit.* se se habent. In propositâ autem specie, in qua filia nullam dotem accepit, negari non potest, quin hæc ratio ex juramenti religionē petita locum habeat. Imola *in l. qui superstitus, ff. de acquirend. hered. Covar. in c. quamvis. in 3. part. §. 2. n. 6. Ruimus in conf. 204. n. 6.* Hæc autem procedunt si filia sit dives, aliud dicendum videtur si paupertinæ sortis sit.

§. 6. Sic filius vel filia renuncians hereditati patris nullum habebunt regressum ad legitimam, nam legitima est pars successionis ab intestato, *l. Papinianus. §. si quis mortis ff. de inoff. test. l. cum quaritur. C. eod. in toto autem pars continetur. Reg. in toto, de R. l. in 6.* Ergo in renunciatione successionis totius, continetur etiam hæc pars, nempe legitima.

§. 7. Interdum refutat mulier monasterium ingressura hereditatem, nec enim religionis, quam paciscentes professura est, favor jurisjurandi religioni quicquam detrahit, ut post Covarr. rectè contra Felin. Socinum & alios concludit *A. Fachinus. 3. contr. 22. Concilium vero Tridentinum c. 16. sess. 25. quod limitat & restrin-*

stringit, e. *quamvis de pact. in 6. & Auth. Sacrament. p.uberum. C. si adversus vendit.* Ut non aliter renunciatio valeat, quam si consensus, vel presentia Episcopi, aut ejus vicarii accesserit; & idem hoc obtinet quoque in Monacho. Nobis qui idolomania pontificia repudium misimus, ejusque concilii decreta approbavimus nunquam, praedicti nil faciet remoraque.

CAP. IV.

Tradens Juris Feudalis in hac materia sententiam.

§. 1.

DE Jure feudali successionem conventionalem valere, docet nos *text. express. in cap. 1. §. moribus, s. de feud. defuncti controvers. inter Dom. & agn. Vasall. 2. F. 20.* & hac nititur ratione, quia cessant cautae prohibitionis in hoc casu, ergo etiam ut ipsa prohibitio cesset, necesse est. Cum enim in Principibus, Nobilibus atque omnibus Illustribus personis, omnis sinistra praesumptio vel suspicio captandae mortis cesset, cum etiam de feudis Vasallus testari nequeat, *text. in c. 1. de success. Feud. & in c. 1. §. donare qual. olim feuda. alien. por. text. in c. 1. de prob. feud. alien. per Frideric.* quae tamen potissimae prohibitionis cautae sunt; ergo illa ipsa prohibitio cessabit. Quid? quod hujusmodi pacta & statuta gentilitia, inter quae quoque est pactum confraternitatis, quod vulgariter *Erbverbrüderung/ Erbvereinigung/* vocant, favorabilia sint, quia ad pacem, tranquillitatem imperii, quae ex incertitudine successionis, familiam alterutra extinctam, non parum labefactatur, spectat, *Remig. Felch. de foeder. concl. 24. lit. g.* & ad conservationem illustrium & senescentium familiarum faciunt,

Besl. de fam. illustr. p. 121. Ant. Cöler. de jure Imper. germ.
conc. 70. quarum splendorem & dignitatem salvam ma-
nere, Reip. interest. l. 1. §. sed et si servus. ff. de Ventr. inspic.
Valent. Forst. de success. ab intest. l. 3. c. 4. n. 20. Et si o-
mnino causas hæc quis arroderet præsumat, ablega-
tum cum velimus ad Testimonium Carol. IV. qui, pa-
ctum confraternitatis Saxonum & Hassorum confir-
mans, hancce facti sui rationem reddit. Und sonderlich
daß dasselbige heilige Römische Reich / mit Besserung und
Einmütigkeit seiner Fürsten seliglichen gemehret und gestär-
cket werde. Eandemque causam ipsa confraternitatis for-
mula exprimit: Nach deme vor Zeiten unsere Vor-Eltern ic.
Umb Nutzens und Friedens willen ihrer aller Lande / Leute
und Untertanen ic. Quod si ita est, quis tam iniquus re-
rum censor erit, ut inter illicita hæc pacta referret, quo-
rum finis siquidem bonus est, ea ipsa quoque bona fateri
necessum habeamus. Joh. Casp. Guttich. de confrat. concl.
4. lit. e. Et cujusmodi quæ sunt, pro beneficiis habentur,
etsi contra jus facta fuerint, Gloss. in can. hæc quip-
pe. 3. qv. 6. & can. quid enim causarum q. 5. Bald. in tit. de
pace constant. §. hæc nos quoq. in fin. Lal. vol. 2. cons. 1. n.
29 Felch. concl. 24. lit. g. Tantus sc. utilitatis publicæ
favor est, ut ea, quæ publicè sunt utilia, non includan-
tur his, quæ lege prohibentur. Bart. in l. quemadmodum.
C. de agric. & cens. Deinde etiam ad defensionem sub-
ditorum spectant, utpote quorum interest, ne alienis &
ignotis Dominis subiciantur. text. in cap. 1. §. præterea
ducatu, de prob. feud. alien. per Fried. Bald. ibid. n. 9. facit
optimè text. l. in adopt. ff. de adopt. Vasquins. Contr. illustr.
l. 1. c. 5. n. 5. Lugubre sic & deplorandum foret, videre an-
tiqua majorum prædia & castra ad extraneas pervenire
mans. text. in l. fundo. ff. de rei vind. text. in l. Lex quæ into-
res.

res §. ergo. C. de admin. tutor. Quo pacto inter Austriae & Bohemiae gentiles olim convenit. Bodin. de rep. l. 1. c. 2. in fin. Ejusmodi cautio quoque inter Thuringiae primum & Hassiae principes instituta, quae saepius postea inter Duces Saxoniae & Hassiae Landgravios repetita. Chytr. Chron. Sax. lib. 8. Nic. Reusn. 1. conf. 3. An. Knich. de Sax. non prov. jure c. 2. n. 38. & seqq. Mutuo quoque foederi (der Erbvereinigung) Saxonum & Hassiorum Brandenburgica familia Anno Christi 1457. unioni autem hereditariae sive confraternitati (Erbverbrüderung) Anno Christi 1587. accessit salvis passionibus cum ducibus Pomeraniae celebratis. Waremb. de Eremb. profaed. c. 2. n. 38. Praeterquam etiam quod pacta haec consuetudine fulciantur immemoriali, prout exempla modo adducta, aliaque passim testatum faciunt. Andr. Gail. l. 2. obs. 127. Dom. Arum. Ad A. B. Discurs. 6. concl. 6. quae consuetudo. vim legis habet, §. sine scripto. Inst. de Jure N. G. & C. l. 1. quae sit longa consuetudo. cap. 2. ubi Da. extr. de majorit. & obed. Ipsamet quoque jure & Autoritate legis sustinentur, Zas. conf. 1. n. 22. Bart. Mutc. de success. convent. concl. 1. n. 18. Dauth. in exposi. l. ult. C. de pact. n. 130. Quemadmodum de principis contractu asseri solet, vim legis ipsum habere, & ad ejus instar obligare. l. pen. C. de donat. inter vir. & uxor. l. ult. in fin. C. de quadr. praescript. Theod. Reinking. de regim. sec. & eccles. h. e. class. 1. c. 3. n. 57. Gail. d. obs. 127. n. 8. Quae bona in his pactis veniant, quique illorum sit finis, vid. Oldenburg. Lymn. enucl. Tom. 1. ad d. 1. c. 6. & ult.

§. 2. Ita in Aug. Imp. Rom. Germ. Carolus IV. Imp. perpetuis temporibus valituram sanctione, Electoratus seculares cum suis pertinentiis non scindi & dismembrari, sed cum jure deligendi imperatoris Primo-

genito tantum deferre voluit, *Aur. Bull. c. 25. §. 1.* Ut futuris seculis dissensionum materia tolleretur, & Potentissimarum domuum splendor & decus, quo totum Imperium coruscat, conservaretur. Cetera quoque Imperii membra & summi status maximam partem, ne & apud ipsos incertitudine & confusione laboraret successio, ac non tam minus splendori suo & conservationi, quam populorum subiectorum saluti consulere, suas Regno æmulas florentissimas Provincias, obnoxias non esse voluere familia erescundæ iudicio, sed earum proprietatem solidam ad unum Primogeniorum lege, vel ex familia maiorem natu, divisione omni penitus abjectâ, venire voluere. *Lymn. ad Aur. B. c. 25. §. 2. obs. 6.* & *Dietrich. ad id cap. §. si ceteros.* Magnum etenim Illustribus domibus malum ditionum inter plures fratres divisio, & non nisi inter plebeios æquitatis aut pietatis nomine excusatum. *Sever. de Monzambano de statu Imp. Rom. Germ. c. 2. §. 13.* *Burgoldent. ad Instrum. pac. part. 1. disc. 20. membr. 2.* Quæ hucusque unita fortiter & viriliter se defendere potuisset, tantò ad repellendam hostium vim erit debilior, quando divisa est regio. *Rosenth. de feud. cap. 9. concl. 55.* *Lymnæus. ad A. B. cap. 25. obs. 3.* Ut tandem toties repetitâ partitione statum suum pro dignitate familiæ amplius non possit tueri Princeps, neque quicquam præter titulum nudum & nomen ipsi sit reliquum *arg. l. 2. C. quand. & quib. quart. pars. arg. l. 7. ff. communi divid. Gail. l. 2. obs. 153. n. 3.*

§. 3. Quod si autem statuto in familiâ aliquâ hoc jus inducatur in modum privilegii, (1.) necesse erit, ut Vasallis ejusdem feudi consentientibus fiat. Sic illud in familiâ Brunsvicensi à Friederico & Wilhelmo ducibus fratribus erectum fuit. (2.) Ut fiat nondum natis liberis.

beris. (3.) Ut præcedenti communi ordinum, Ecclesiastici, Equestris & civilis tractatu & deliberatione in diætâ provinciali, auff einem Landtag / erigatur hujusmodi statutum. (4.) ut subditi promittant, se non præstituros juramentum fidelitatis & subjectionis alteri; quàm primogenito, nequè ante, quàm is in publico ordinum conventu sanctè promiserit, se hoc statutum, pactum aut conventionem in omnibus suis punctis tenaciter observaturum: (5.) Ut inter successores & heredes sapius renoveantur hujusmodi statuta & conventiones. (6.) Ut minoribus fratribus in utrumque casum, tam contrahendi matrimonii ex proventibus feudi regalis, vel aliis bonis primogenituræ juri subjectis ita prospiciatur, ut sui rationem aliquam habitam à majoribus animadvertant. (7.) Ut hujusmodi statuta seu conventiones non tantum ipsa juramento pacilentium vel statuentium confirmantur, sed etiam ut ab eorum heredibus renovationes sub eodem juramenti vinculo fiant. (8.) Necessarium est ut ab Imperatore scientibus & consentientibus imperii ordinibus, in Imperialibus comitiis confirmantur, eademque confirmatio à subsequētib; Imp. sapius renoveantur, & ut succedat quoque aliorum Dominorum confirmatio, si feuda ab aliis comprehendētia comprehensa sint sibi regali titulo. Hæc Betsius *tract. de pact. fam. illustr. pag. 708. & seqq.* Item Oldenburg: *Lymn. enucl. l. 2. c. 19. §. 27.* Qui alia utilia alia demum necessaria agnoscit.

§. 4. Huic consonat jus majoratus & unionis, quod provinciam seu territorium uni filiorum ad regimen aptissimo, individuum solidumque tribuit, reliquis fratribus Apanagio, aut alimentariâ adsignatâ portione, quale jus & privilegium nostra in Germaniâ, Austria osten-

stendat, agnoscit Pomerania, Megapolis tuetur, Ducatus
Brunovicensis ditionis Wollffenbeuteliana adprobavit,
& in principatu Juliaccensi, Clevensi, Bergensi que coadu-
natis, clarius enitescit. P. Heig. qu. 25. n. 34. p. 1. An.
Knich. de Sax. non prov. jure. c. 3. n. 54.

§. 5. Sic accepimus personas illustres & nobiles,
unius quæ sunt ejusdemque nominis & familia, inter se
convenire sæpe numero, pactio num familiarum placi-
tis, ut, filiabus certâ deputatâ dote exclusis, ex liberis ma-
sculi soli, eorumque descendentes mares, hisce vero de-
ficientibus, agnati tantum quocumque gradu, justâ tamen
& congruente serie, in bonis etiam allodialibus, sibi in-
vicem succedant, uti proponit Jacob. Orloshausen. in
præl. certam. masc. fœm. n. 56.

§. 6. Ex confirmatione autem summi principis
hæc pacta omnia & statuta familia, magnum imò maxi-
mum robur accipiunt, si Cæsar ad petitionem illustrium
personarum talia mutua pacta & statuta familia confir-
met. Cæsar enim auctoritate & absolutâ potestate,
suffultâ malorum morum reprehensione carent, & affe-
ctatæ mortis votum tollitur; Adeoque plenitudinis ar-
bitrio effici potest, ut paciscentes fratrum loco habeantur.
Zaf. const. n. 39. licet pacto aut statuto veri natura-
les fieri nequeant, cum jura sanguinis sint immutabilia,
rexp. in l. jura sanguinis ff. de R. J. Et hujusmodi Cæsaris
in Imperio & Regis vel alii summi principis in suo re-
gno, confirmatio omnino necessaria est, ut causâ cogni-
tâ perspicuum fiat, an talia pacta & statuta imperio sint
futura nocumento, debetque fieri ex certâ scientiâ Cæ-
saris & plenitudine potestatis. Quæ confirmatio robur
pactis tribuit, etiamsi aliàs de jure communi non substi-
sterent; quia Princeps jure positivo non obligatur, sed
ei

ei licite derogare potest. *retr. in l. digna vox. C. de leg. & in leg. Princeps. ff. eod. tit.* Inferuntur tamen hujusmodi confirmationi Imperatoris, clausulæ salutares, & consuetæ, videlicet, Salvo Jure Imperii & cujuscunque: Dem heiligen Reich/ und männiglichem an seinen Recht un-nachtheilig.

§. 7. De feudo viventis, quantumlibet nescii & reluctantis, alium investire posse Dominum, sub conditione caducitatis, quando contigerit sine herede feudali mori Vasallum, placitis feudorum receptum est. *c. 1. §. moribus, si de feud. defuncti controu. 2. F. 26. c. un. ver. si quis, de feud. dat. in vic. leg. commiss. 1. F. 27. c. qui success. feud. dar. teneant. 1. F. 2.* Quæ ratione illustre collegium Jctorum Marburg. contra Hieron. Schurff. & Joh. Dauth. Anno 64. conuenta. etiam pacta agnatorum de agnati possidentis & ignorantis feudo, quod ipsis apertum iri sperabant, legitima fore, teste Herm. Vult. *de feud. c. 7. n. 8.* comprobavit, quum de primi potius acquirentis jam ante defuncti bonis, quam hereditate viventis, conuenisse apparet.

§. 8. Alia ratio est Saxonico in foro, juris simultaneæ investituræ, aut conjunctæ manus, (quanquam quibusdam in casibus hæc diuersa sint, Joh. Köppen. *decis. 47.*) quod feudi conscio tantum & contentiente possessore, cum quo simul quis investiendus est, concedi debeat, Ludovic. Fachf. & Modest. Pistor. responderunt, applaudit Andr. Knich. *de invest. pact. l. 1. c. 1. n. 244.* idque proprium & quasi de substantia hujus investituræ statuit G. Obrecht *disp. de feud. 8. th. 272.*

§. 9. Nec inutilis aut iniqua videtur prior de caducitate successionis conventio, ubi disputat contra gloss. & plerosque Hart. Pist. *h. 2. qu. 25. n. 20.* etiamsi promiss-

missionis tempore, Vasallus possessor, aut liberos habuit, aut ejus uxor prægnans sit, dummodo possidenti ejusve liberis præjudicii inde, nihilve damni oriatur, ut si investitura concipiat casum, quo successores, etiam liberi decesserint, quo pacto considerati *text. tit. 9. in fin. & tit. 26. in fin. l. l. F. & d. c. 1. §. moribus. tit. 26. l. 2. F. minus aduersantur.*

§. 10. Versâ hypothesi, quamvis tempore promissionis ^{ante} fuerit Vasallus, postea vero eidem liberi nascantur, non evanescet continuò omnis investitura, sed iisdem sublatis perinde erit, ac si extitissent nunquam. *arg. l. potior. ii. §. 16. ff. qui potior. in pign. l. fin. §. 1. vers. sed si extiterit. ff. de vulg. & pupill. subst. l. ex facto. 17. §. si quis. 7. ff. ad SC. Trebell. quod jure etiam Saxonio receptum, LehensRecht c. 20. declarat Herm. Vult. d. c. 7. num. 50.*

§. 11. Incurrit hic quæstio, si dominus, qui talem investituram in casum mortis concesserat, & aliquem de alieno feudo investierat, ante possessorem mortuus sit, an heres vel successor ejus nihilominus hanc investituram ratam habere, & feudum deinde apertum, veluti eveniente conditione, investito conferre teneatur? Distinguentum hic erit inter Dominum Ecclesiasticum & secularem. Primo casu, si quæritur de successione Domini Ecclesiastici, puta Pontificis, Cardinalis, Archi-Episcopi, Abbatis & similis, tunc res extra dubium est, quod ejusmodi successores investituram suorum antecessorum ratam habere non cogantur, *per text. express. in c. 1. post. pr. tit. qui success. feud. dare tenentur. Cap. 1. vers. hoc ita est, nisi fuerit facta ab aliquâ Ecclesiasticâ personâ, tit. qui success. tenentur. cap. un. §. moribus. 2. vers. secus est in Ecclesiasticis personis.* Rationes vide

vide ap. Hart. Pift. qu. 26. in c. quamvis successor Domini, n. 1. & sequent. l. 2. part. 2. Zas. de feud. part. 6. n. 19. vers. quod in clerico recipitur quidem. Dom. Card. Tulch. tom. 3. pract. concl.

§. 12. Nisi hæc investitura cum consensu capituli facta fuerit, tunc enim successor clerici ad ejusmodi investituram præstandam rectè obligabitur, non tam ex personâ sui antecessoris, quam ex promissione ipsius capituli; quia is, qui in dignitate alicui per elect. succedit, tum demum ejus factum præstare tenetur, si ab eo causam habet Bald. in l. 1. ff. de const. pec. num. 3. Jason. ibid. num. 14. Hic successor autem habet causam à capitulo, quoniam ab eodem eligitur, ideoque merito ejusmodi investituram, si non respectu antecessoris, saltem ex obligatione ipsius capituli, ratam habere tenebitur. l. ex quâ persona. 149. ff. de R. I. l. Pomponius. 13. §. 1. ff. de acquirenda poss. Deinde qui alicujus heres est, vel factio ejus in suum locum succedit, is ejus factum præstare tenetur. l. cum à matre. 14. C. de R. V. Successor autem factio & electione capituli in dignitate succedit, & quodammodo per capitulum fir heres illius dignitatis. l. proponebatur. 67. ff. de judic. Amplius, quia Dd. communiter statuunt, licet obligationes clericorum ad successores non transeant, benè tamen eos obligant, si consensus capituli intervenerit. Bl. in l. ult. C. sine censu vel reliq. fund. comparare non posse, n. 16. sub fine. vers. licet obligationes, que non dependent, & n. seq. Ernest. Cothm. conf. 62. inc. questio proposita duobus capitibus, n. 34. & seq. vol. 2. Et hanc sententiam in terminis tradit Hart. Pift. qu. 27. (ubi rationes affert plures, contraria solvit, & sæpius ita responsum ac judicatum fuisse testatur) n. 3. sub fin. vers. Sed hoc loco in

controversiam vocari solet, n. 4. & seqq. n. 15. vers. sed & si hac atq. alia, n. 16. & seqq. usq. ad n. 36. libr. 2. part. 2. Berlich. Concl. 54. §. 13. & seq. Ubi quoque dubia solvit, ampliationes & limitationes addit.

§. 13. Secundo casu principali, si agitur de herede, vel successore secularis Domini, tunc is præcisè hanc investituram ratam habere, & feudum postea apertum investito conferre tenetur. *text. expr. in c. 1. §. laici quidem iisdem modis. ult. tit. qui success. teneantur. c. 1. §. moribus. 2. vers. que investitura tum demum, tit. si de feudo defuncti content. sit.* Est ratio diversitatis, quia successor clericici ejus heres non est, nec ab eo ullam causam habet, ideoque ejus factum præstare non tenetur. *l. 149. ff. de R. 1. Secus est in herede & successore Domini secularis. l. 14. C. de R. V. Hart. Pif. quest. 26. incip. Juris est induviti, n. 1. & seq. l. 2. part. 2.*

§. 14. Et hoc de Jure communi Feudorum, jure feudali vero Saxonico de heredibus Domini secularis aliter dicendum videtur, quod sc. illi ad ejusmodi investituram confirmandam non teneantur, *per text. in Lehns. Recht. vers. Sonst ist am Geding keine Folge / cap. 11. post princ. vers. mit dem mag er nicht folgen / cap. 57. in med. vers. Stiebet auch ein Herr / & cap. 59. in medio vers. alle Lehn ohne Gewehr.* Hart. Pif. qu. 27. n. 13. *ibi jure vero nostro Saxonico, n. 14. & seqq. l. 2. part. 2.* Hoc tamen usui non fuit observatum, sed semper secundum jus commune tam responsum, quam judicatum, quod heredes Domini secularis ejusmodi investituram concedentis, ratam habere teneantur, teste Hart. Pif. *dl. n. 17.* Quam posteriorem sententiam etiam approbavit Augustus Elector Saxonix, in suis *Novell. part. 2. const. 45.* *All die weil aber die Sächsische Rechte.* Berlich. *d. concl. 54. n. 24. & seqq.*

§. 15.

§. 15. Quid vero dicendum de succedente ex pacto successorio, v.g. confraternitatis, an is teneatur expectativam à prædecessore factam conditione demum tempore istius successoris existente, ratam habere? Sanè si ille ipse, qui pacto inito alteri pacifcenti successionem conventionalem tribuit, expectativam alicui concesserit, ex illo pacto succedentes videntur obligati esse, ad servandam promissionem antecessoris, quippe causam succedendi ab eò habentes, Add. tradita de eo, qui causam succedendi habent ab altero, *interpret. in d. 1. f. 2. §. 9.* Sin vero non ipse, qui pacto successorio inito alterum ad successionem admittit, sed hujus successor ultimus E.g. Ducatus possessor, expectativam in feudo alteri tribuerit, non videtur ex pacto succedens obstrictus esse ad factum istius præstandum, cum, perinde ut agnatus, causam succedendi ab eò non habeat, sed ex pacto cum alio inito succedat: nisi fortè dixeris, eam fuisse mentem per pactum alium ad successionem admittentis, quod debeat succedere in re, eo in statu, quo à defuncto, ultimo ex familiâ possessore, tam quod jura activa, ut loquuntur, quam passiva, relinquatur. Magn. D. Struv. *Exerc. feud. VII. th. 9.*

§. 16. De jure feudali, filius vel filia si renuncia-
verit successioni, non videtur renunciaſſe feudo, nisi
feudum sit planè hereditarium, Rosenthal. *c. 9. concl. 13.*
n. 8. 15. & seqq. Kellenbentz. *tract. de renunciat. success.*
qu. 26. n. 14. Feudà enim non jure hereditario, & sanguinis
(de quibus pacta nostra principaliter agunt) sed ex pacto
primi acquirentis & voluntate concedentis, item
providentia legis, liberis acquiruntur. Gall. *l. 2. obs. 154.*
n. 2. unde etiam separatam ab allodialibus naturam ha-
bent,

bent, nec de hisce si fuerit dispositum, illa comprehenduntur. *C. in generali. tit. si de feud. defuncti. facit c. fin. tit. de invest. de re alien. fact. c. 1. de capit. qui cur. vend. Gail. d. obs. 154. n. 6.* Sed de hac quaest. Vid. Kellenbentz. *d. tract. qu. 26. per tot.* Ubi dubia solvit, & huic assertioni limitationes addit. Idem Berlich. *part. 2. concl. 56. per tot.*

C A P. V.

DE

Successioni conventionali quid jus Saxonum statuatur?

§. 1.

DE jure communi expeditissimum est, neque pactum successionis affirmativum, neque negativum valere; aliud autem de jure Saxonico receptum esse, testatur, *l. 2. art. 30. Landrecht. art. 51. Weichbild.* modo promissio hujusmodi coram judicio sit confirmata. Et hi textus loquuntur de pacto successionis affirmativo. De negativo hoc pacto etiam est *text. expr. im Landrecht / l. 1. art. 13. post mediam versionem, verba sunt haec: Hätten sie auch ihr Erbtheil daran verlobt / der solle sie es empehren / sie wiederreden es dann auff den heiligen.* Et hoc jure Saxonico, hac in successione, juramentum non est necessarium, dummodo ea coram judice & testibus fuerit facta. Quamvis hodie in Electoratu Saxoniae aliud fervetur, & ejusmodi renunciatio indistinctè, sive judicialiter sive extrajudicialiter facta fuerit, non valeat, nisi juramento fuerit confirmata, *per text. in Nov. Elect. August. part. 2. Const. 35. Daniel Möller. (ubi ita in Scabinatu Lipsiensi pronunciatam testatur) Libr. 2. semest. c. 9. Incip. Pater filiam*

liam quam habuit unicam. n. 1. & per tot. Nisi quis d. *const.* 35. & Dan. Moller. d. c. 9. accipere velit de renunciatione extrajudiciali, prius tamen in praxi observari, dicit Berlich. *part. 2. concl. 35. n. 5.*

§. 2. Sin autem maritus & uxor de successione futurâ pacifcantur, quinque testium præsentiam necessariam esse, judicat Wesemb. *ad tit. ff. de pact. dot. in fin.* quia pacta ejusmodi sapiunt Jaf. *in l. nemo 55. n. 22. de leg. 1.* donationem causa mortis, & ultimam voluntatem, in omni autem ultimâ voluntate quinque testes requiruntur. *l. ult. C. de codicill. l. ult. C. de mort. causa don.* Alii indistinctè putant sufficere præsentiam duorum vel trium testium, ut videre est *ex Consult. const. Sax. tom. 1. part. 1. qu. 9. inc. etliche Schöppensuite/ n. 1. & seqq. per tot.* Berlich. distinctione decidit hunc casum. *part. 2. concl. 51. num. 12.* qui videri potest. Quam decisionem etiam approbavit Aug. Elector Saxonix in suis *Nov. part. 2. const. 43. per tot.* ubi Dan. Moller. *in comm. n. 1. & seq.* Zobel. *p. 2. diff. 48. n. 12.* Et de hac opinione restantur *Consult. const. Sax. tom. 2. part. 2. qu. 14. incip. Nach dem die Ehestiftung/ n. 1. & seqq.*

§. 3. Solent interdum, vel uterque, vel alteruter conjugum pacifcentes, certam aliquam pecuniæ partem aut bonorum excipere, ut de eâ testari valeant, quod si verbo nihil postea disponant, dubitatur, cui reservatum cedat? Veterum sane plurimi pactitiis id successoribus adjudicarunt, sed tersius apparer judicium Jctorum Saxon. qui illud heredibus legitimis destinaverunt. *consult. Saxon. l. 1. p. 2. q. 18. n. 20. l. 2. p. 2. qu. 3. A. Thesaur. decis. 97.*

§. 4. Marito autem (quem jure Saxonico constat, conjugis suæ omnia bona mobilia, exceptis utensilibus,

libus lucrari Landrechse. *libr. 1. art. 31. libr. 3. art. 70.*) permitte, si uxor in pactis nuptialibus, quædam mobilia suæ dispositioni reservet, at jure indulto non usa, interstata moriatur, reservata illa & excepta bona, non mulieris heredibus consanguineis, sed marito deberi assentior Andr. Rauch. *l. 1. qu. 39.* & Fr. Bursar. *l. 3. conf. 266.* Marius enim jure Saxonum mobilis, uti loquuntur, constitutus heres mulieris, reservatum sibi illud, beneficio legis, & jure quasi hereditario, arrogabit, quemadmodum in specie parum dissimili Senat. Mantuan. decrevisse refert Joh. Petr. Surd. *decis. 272.* Et hæc paucula de jure Saxonico adjicere volui.

§. 5. His ita pramissis, elegantis quæstionis est, quam coronidis loco addam, si filia in suâ juratâ renunciatione immodicè ultra dimidiam hereditatis paternæ partem fuerit læsa, an hæc renunciatio retractari possit? Hæc est elegans, pulchra, dubia & fructuosa quæstio, & digna, ut benè & solidè enodaretur, ne tamen nimis prolixus videar, idèò, quid de jure civili ad hanc quæstionem respondendum, lubens omitto, & me ad Doctores qui hanc quæstionem perspicuè tractarunt, & ferè omnes in partem affirmativam, quæ mihi magis placet, inclinant, remisisse sufficiat, Vid. pulchrè Didac. Covarr. (ubi materiam hanc per duodecim conclusiones pertractat) *in relect. cap. quamvis 2. de pact. in 6. part. 3. §. 4. inc. vicesimo primo hæc constitutio. n. 5. 6. 7. & seqq. usque ad n. 10.* Andr. Gail. ubi rationes, & secundum affirmativam in Camera Imperiali pronunciarum testatur. *l. 2. obs. 147.* Et Joach. Myns. ubi idem testatur, *cent. 5. obs. 69. per tot.* Muse. qui negativam defendit, & limitationes affert, *tract. de success. convent. & anom. class. 1. membr. 2. concl. 7. lit. c. n. 303. & seqq. usque ad n. 343.*

§. 6.

§. 6. In foro Saxonico, propter diversas opinio-
nes Doctorum, etiam variè pronuntiabatur, alii enim
juratam renunciationem ob enormissimam læsionem re-
tractandum esse affirmabant, alii negabant, ut constat
ex consult. const. Sax. tom. 1. part. 1. qu. 4. inc. Es variten
die interpretes. n. 1. & seqq. & tom. 2. part. 1. q. 4. inc. die-
weil viel treffliche Rechtslehrer! n. 1. & seqq. per tot. Matth.
Cöler. decis. 38. n. ult. part. 2.

§. 7. Hodie tamen hæc controversia manifestâ
decisione Augusti Electoris Saxonix est sopita, & con-
stitutum, quod jurata renunctio, ob læsionem etiam
enormissimam non sit retractanda, in *suis Nov. part. 2.*
const. 35. Ubi Dan. Moller. n. 1. & seq. Nic. Reusn. decis. 9.
n. 18. l. 1. Andr. Rauchb. p. 2. qu. 4. n. 43. post princ. Quæ
constitutio Saxonica usque adeo procedit, licet post
renunciationem factam facultates patris augeantur,
tamen filia de læsione conqueri, & retractationem juratæ
renunctationis postulare, vel supplementum aliquod pe-
tere non potest. per text. expr. in Nov. Elect. August. part.
2. const. 35. in med. vers. und wiewohl esliche darzu eine Li-
mitation &c. ubi Daniel Moller. in comment. num. 10. &
seqq. Joh. Dauth. in repet. c. quamvis. 2. de pact. in 6. n. 38.
post princ. vers. quam Electoratum Saxoniam quaritur. In
aliis renunctationibus juratis hoc casu, si postea patris
facultates augeantur, an idem sit, vid. elegant. Nicol.
Boër. decis. 62. incip. & circa hanc quæst. Doctores varia-
verunt. n. 1. & seqq. per tot. Dan. Moller. ad const. Sax.
part. 2. const. 53. n. 10. & seqq.

§. 8. Hæc tamen constitutio Saxonica quasdam
restrictiones admittit, & imprimis restringitur, si filia,
vel alius ad renunctationem juratam dolo fuerit indu-
ctus, tunc enim juramentum non obstat, quò minus pro-
pter

petet læsionem enormem possit rescindi, *text. expr. in Nov. Elect. August. p. 2. const. 35. §. Es were dannt vers. vorseghliches Betrugs. Daniel. Moller. ad. d. const. 35. n. 11. sub fin. & n. seq.* Quod tamen accipiendum est de dolo, qui ex proposito intervenit, non qui ex re ipsa ex enormissimã læsione deprehenditur, non obstante, quod aliàs de jure civili dolus ex proposito interveniens, & ex re ipsa ex enormissimã læsione appareas, æquiparentur. Eleg. Dan. Moller. *in d. comment. ad const. Sax. part. 2. const. 35. n. 3. ibi Quod adeo quidem verum est, & n. seq. n. 5. & seq.* Deinde restringitur propter favorem ætatis, si enim filia adhuc in minorennitate hæreditati paternæ renunciavit, tunc propter enormissimam læsionem meritò renunciatio retractatur. *text. expr. in Nov. Elect. Aug. part. 2. const. 35. vers. es were dannt wegen der Jugend.*

§. 9. Ad hoc autem constituendum ideo motus est August. Elect. Saxonix, quia inter interpretes est magna controversia, an *d. c. quamvis.* locum etiam habeat in filiã minorennem, ita ut illa cum juramento renuncians propter læsionem non restituatur. Nonnulli enim affirmant, Didac. Covarr. *in relect. d. c. quamvis. 2. de pact. in 6. part. 3. §. 1. n. 4. ibi seprimo, eidem verb. f. lia. & n. seq.* Musc. *tract. de success. convent. & anomalis, class. 1. membr. 2. concl. 7. lit. c. n. 316. ibi quod vero ante dictum, n. 317. & seq. ad n. usque 343. Harm. Pist. qu. 6. n. 7. ibi secundo ampliatur. l. 4.* Deinde, quia frequentius puellæ in ætate minorenni adhuc constitutæ conjugium appetunt, nubunt, & se maritis conjungunt, ut latè demonstrat. Musc. *d. class. 1. membr. 2. concl. 7. lit. c. n. 316. & seqq. n. 322. & seqq. usq. ad n. 33.* ideoque *d. c. quamvis.* erit accipiendum de filiã minore, quoniam jura

jura ad ea, quæ frequenter fiunt, aptari solcant. l. 3. & seq. ff. de leg.

§. 10. Alii vero contra negant, & dicunt, dictum c. quamvis. solummodo de filiâ majore esse intelligendum, & si filia minor juramento renunciet hæreditati paterna, quod hac renunciatione non obstante, nihilominus propter læsionem rescindi possit. Math. de Afflict. in c. si quis investierit, tit. de feud. in c. legis commiss. n. 35. Myns. Respons. 56. Dicad. 6. n. 14. & seqq. Didac. Covarr. in relect. d. cap. quamvis. 2. part. 3. §. 4. n. 11. vers. Sexto, ex præmissis colligitur conclusio, & n. seq.

§. 11. In hac igitur opinionum varietate Augustus Elector Saxonie posteriorem, tanquam æquiorē, & imbecillitati puellarum favorabiliorem, approbavit, ratio, quia juramentum minores facit majores, ita ut minores cum juramento contrahentes, paciscentes vel renunciantes, perinde ac majores sine juramento teneantur, nec arctius, nec levius obstringantur, auth. Sacram. pub. C. advers. vend. Didac. Covarr. in relect. d. c. quamvis. p. 1. §. 4. n. 9. Bald. 11. l. 7. C. de rescind. Vend. n. 27. vers. Respondeo juramentum venit.

§. 12. Præterea sunt etiam aliæ causæ, ex quibus filia jurato renuncians, propter læsionem immodicam restituitur, puta, si filia per errorem, vim vel metum, item si multis & sollicitis persuasionibus à patre vel fratribus ad renunciandum est inducta &c. quas arbitrio boni & circumspecti judicis committit Augustus Elector Saxonie. in suis Nov. part. 2. d. const. 35. in med. vers. oder anderen wichtigen Umständen.

§. 13. Quamvis renunciatio de jure Saxonico simplex

plex absque juramento subsistat, ut supra dixi, ea tamen propter læsionem immodicam bene etiam rescinditur, *per text. im Landrecht. l. 1. art. 13. §. hätte sie auch ihre Erbtheilung/ vers. sie wiederredet es dann ic.* quæ verba non solum de eo casu sunt accipienda, ubi filia omnino renunciationem factam negat, sed etiam ubi eam fateatur, sed dicit, quod immodicè sit læsa, ita ut hanc læsionem deficientibus aliis probationibus, juramento probare debeat. Berlich. *part. 2. concl. 53. n. 37. sub fin.* Et si renunciatio absque juramento fuerit facta, filia postea auctis facultatibus Patris, supplementum petere non prohibetur. Berlich. *d. l. n. 38.*

§. 14. Quod si igitur filia jurato hereditati paternæ renuncians, quibusdam in casibus renunciationem istam retractare possit, his casibus absolute à juramento ad effectum opus esse, extra controversiam est, & communiter omnes concedunt. Gail. *l. 2. obs. 22. n. 1. & seq. Consult. const. Saxon. tom. 3. part. 3. qu. 48. incip. geschworne Uhrpfed/ n. 1. & seq. per tot.* & etiam verbis expressis constitutum est, ab Augusto Electore Saxoniz, *in suis Nov. part. 2. const. 35. in med.* Die absolutio juramenti zu zulassen. Et hæc absolutio hodiè ipsis assessoribus Cameræ, Imperatoris & statuum Imperii autoritate est concessa, ut clarè patet. *ex ordin. Cam. part. 2. tit. von relaxation der Eyde/ 24. Gail. l. 1. obs. 1. n. 23. & obs. 25. n. 4. Mynf. cent. 3. obs. 99. n. 4.* Eadem de causa, cum olim in foro Saxonico disputaretur, Ecclesiæ ne an politico magistratui dispensatio juramenti concedenda foret, *consult. Saxon. tom. 2. p. 1. qu. 4. n. 11. & seqq.* Augustus Elector constituit, ut relaxatio ipsa Electori immediatè, suisque successoribus facienda committatur. *text. ex pr. in Nov. Elect. August. part. 2. const. 30. per tot.* Ubi Dan.
Mol-

Moller. in comm. n. 4. sub fine. vers. sed in Electoratu Sa-
xoniz. Zanger. tractatu de except. part. 2. c. 1. n. 429. in
princ. & sub fin. vers. relaxatio tamen juramenti. Hæc de
hac materiâ sunt. Si quid minus ingeniosè à me fue-
rit factum dictumve, nullus ambigo, quin B. L. partim
materiæ difficultati, partim hujus in utroq; jure & omni-
bus aliis diffusæ prolixitati, partim quoque imbecillitati
nostræ humanæ, quæ naturaliter inest, aliquid sit da-
turus. Sit pro hoc Deo gloria in sempi-
terna secula!

Juris linea, superficies, corpus.

Qui Themidi litant, *juris* ver-
fare videri

Corpus avent, versant nil li-
cet hocce minus.

Ergo *superficie* utuntur, non *corpore*
juris,

Planaque præ *solidis* pars benè
multa terit.

Linea crebra, *superficies* bene trita,
profundum

Tentatum *corpus* Te celebrare
queunt.

Acclamat
PRÆSES.

F 3

Re-

Responsis *conventa* Tuis *Successio* co-
ram,

Tot doctis clarè sistitur in ca-
thedrâ.

Hinc inter Musas de Te convenit,
ut illis

Succedas hoc Te qui docuere
Viris.

Amico gratulab.

Erhardus Weigelius, P. P.
Alumn. Insp.

Ingenii vires prodis carissime
Amice,
Nec dulci fratri cedere tute
cupis.

Nec cessas nocturnis impallesce-
re chartis,
Sed juris libros nocte dieque
legis.

Unde

Unde falem redolet specimen,
quod sistis aperte;

Consequeris nomen laudis
ubique Tibi.

Jure igitur, Kauffmann, conjun-
cti plaudimus omnes,

A summo petimus prospera,
quæque DEO!

*Doctissimo Disputationis hujus Autori,
Convictori suo carissimo ita vove-
bant*

COMMENSALIS
Steinmanniani.

Mercator sitiens non ulla pericla recusat,
Mercibus externis ut divitias bene raras

Colligat, ast multis ipsa utilitate nocentes.

Mercator tute es mercis melioris, Amice,

Non vacuus mercatum quive profectus Athe-
nas,

Non vacuus redis in patriam, sed dives hono-
ris

-At-

Atque artis. Talem thesaurum nocte dieque
 Quæsitum pergas ornare, augere decore,
 Quali nunc ornas Doctum subsellia doctus.

Ita

*Pre-Eximio Dn. Autori applaudere,
 suamque erga eundem sinceram men-
 tem testari debuit*

M. Christophorus Sommer/
 Mellenbachio-Schwarzburgicus.

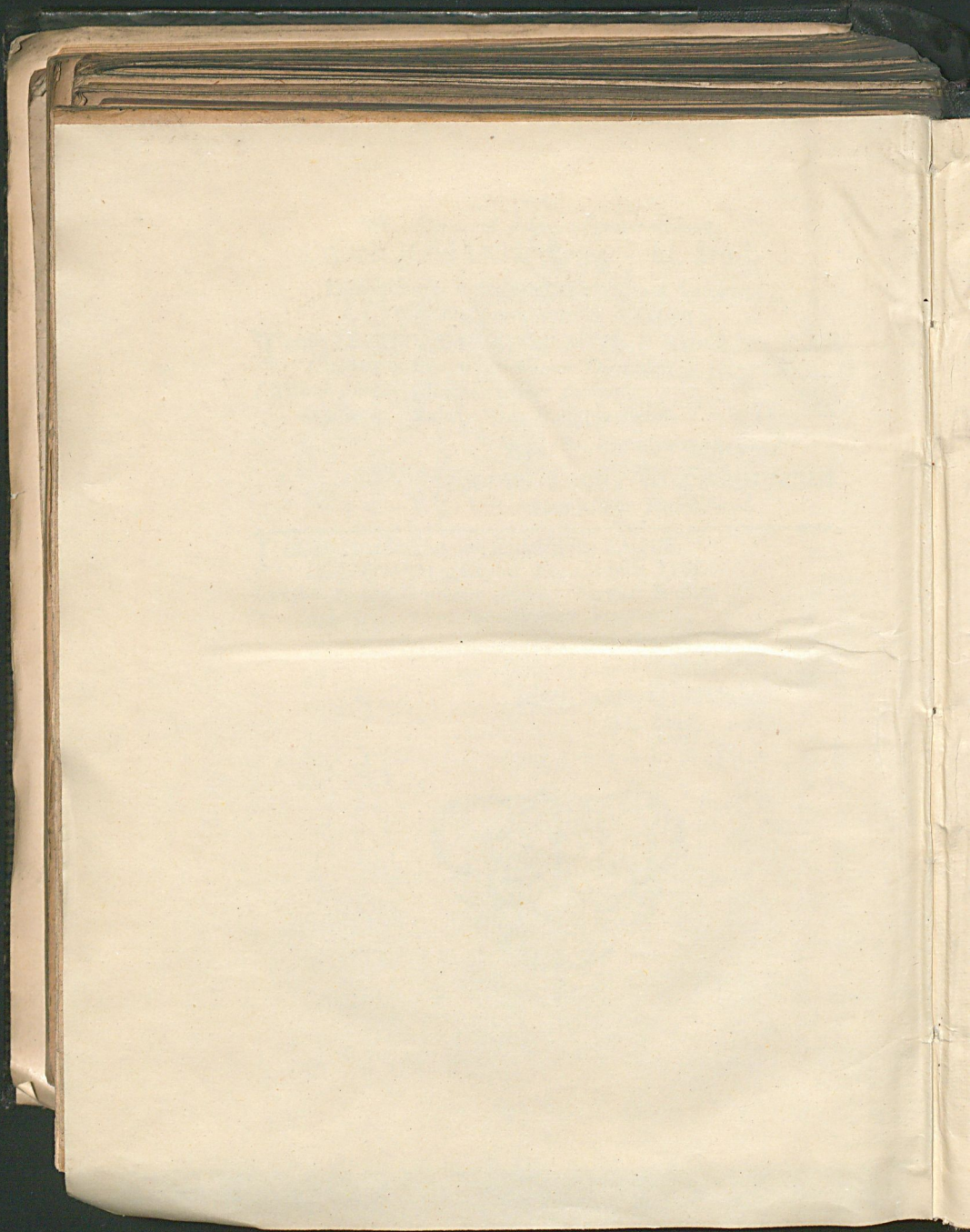
TETRAGONON.

Ardua	jam virtus	Astracæ	Munera	donat
jam virtus	pulchræ te	maest	laudis	honore
Astracæ	maest	Titulis	Apollo	beatque
Munera	laudis	Apollo	refert non absq;	favore
Donat	honore	beatque	favore	Jenensis Apollo,

*Amico & Affini suo honorando de felici
 atque egregio studiorum specimine
 gratulatur*

J. A. Glorius, LL. Stud.
 Sondersh. Thuring.

FINIS,

ULB Halle

003 349 802

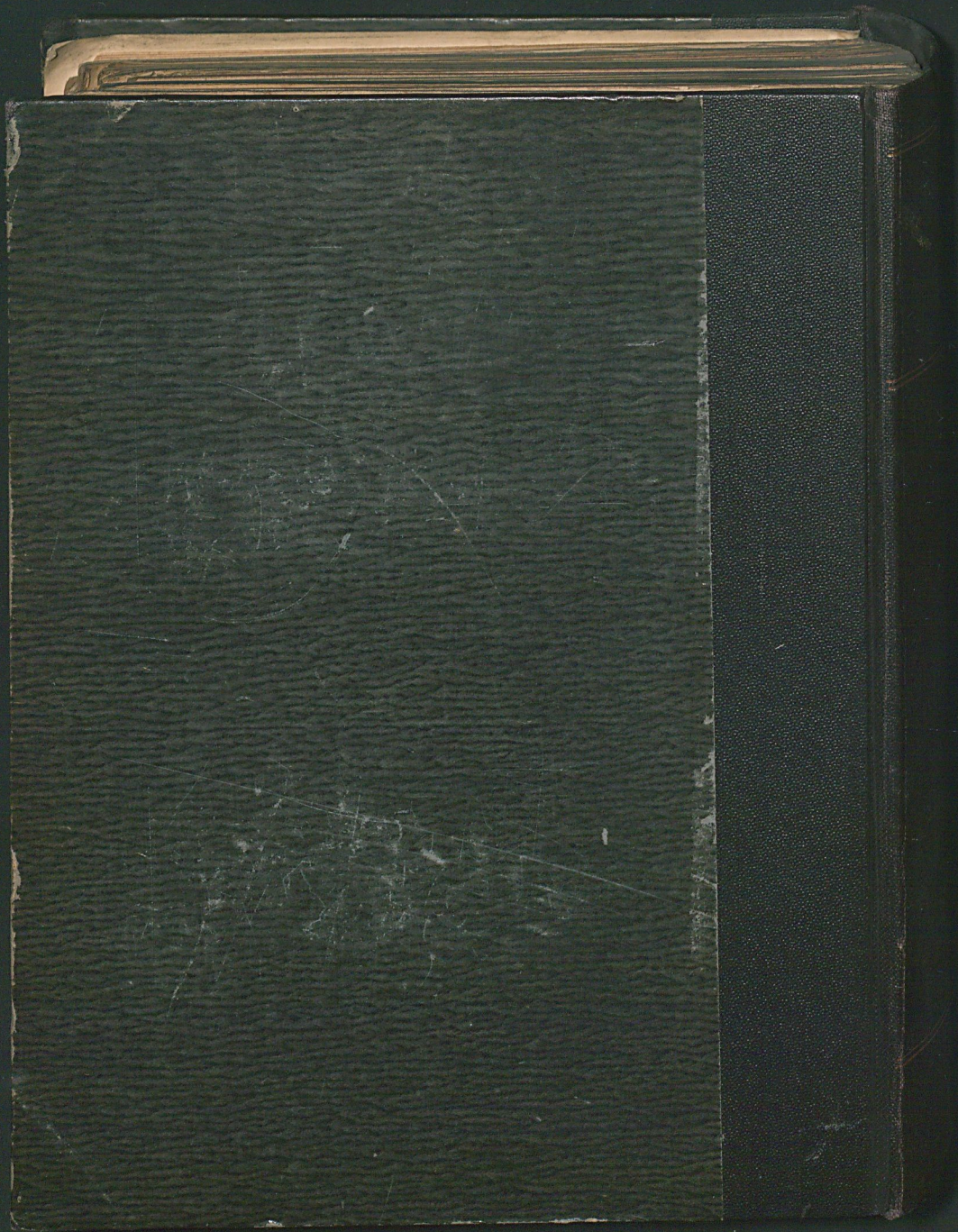
3

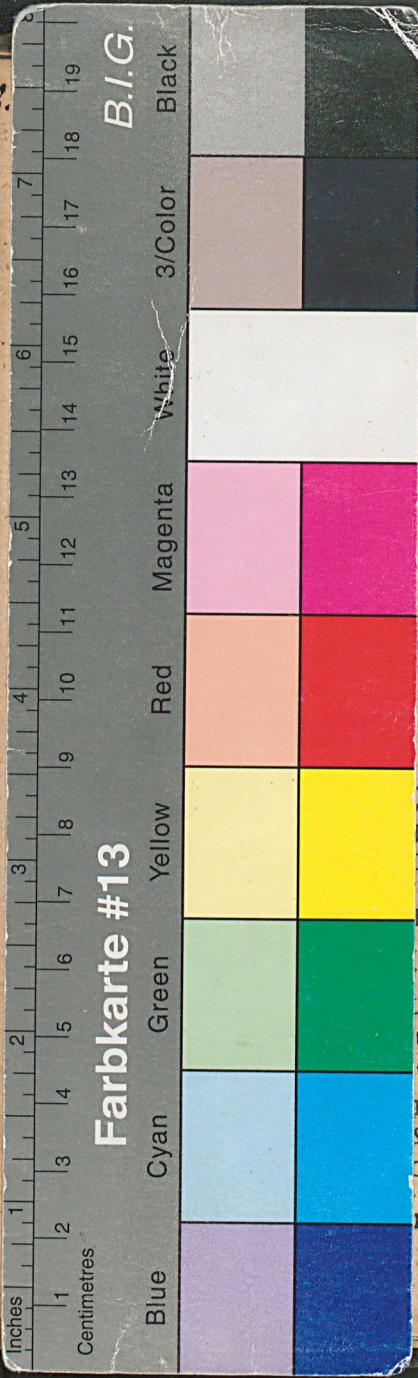

56.

WMA

B.I.G.

Farbkarte #13

Inches
Centimetres

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

1670, 48
S. S. T.

DE IURIDICA

DISSERTATIONES
CONVENTIONALES

EX
IUDICALI & SAXONICO DE PROMPTA,

QUAM
AURORATE
ACTORUM ORDINIS
TRI SALANA,
ÆSIDE

JOHANNES STRAUCHIO,

ALUMNO, SERENISSIMORUM
PRINCIPIS, DN.
FRIDERICI BRUNSVICENSIS ET LUNEBUR-
GICÆ FACULTATIS JURIDICÆ SENIORE,
PROFESSORE DUCUM SAXONIÆ JUDICII ET
CENSORE GRAVISSIMO &c.

AC PRAECEPTORE SUO OMNI
REVERENTIA DE VENERANDO,
SUI DISCUSSIONI EXPONIT

JOHANNES HOFFMANN / SCHWARTZBURGENSIS,
ET RESPONDENS.

Septembr. Anni 1670.

IN QUODAMQUE CONSUEVIS.

IN ACADEMIA JURIS WERTHERIANIS.

19

0.

4